

Algılanan Genel Özerenci Nitelikleri Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Algılanan Genel Özerenci Nitelikleri Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16767>

Özet

Algılanan Genel Öğrenci Nitelikleri Ölçeği (AGÖNÖ), öğrencilere atfedilen genel niteliklerin veya özelliklerin algılanma düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Ölçek, D. Akan, ?. Yıldırım ve S. Yalçın tarafından 2013 yılında yapılan bir geliştirme ve geçerlik/güvenirlilik çalışması sonucunda kullanıma sunulmuştur. Bu araç, eğitim bilimleri ve psikoloji alanlarında öğrencilerin akademik ve sosyal davranışları etkileyen algusal faktörleri derinlemesine incelemek için tasarlanmıştır. Ölçeğin temel amacı, öğrencilerin kendilerine veya çevrelerindeki diğer öğrencilere dair sahip oldukları olumlu veya olumsuz genel yargıları nicel olarak belirlemektir.

Ölçek geliştirme süreci, kapsamlı bir literatür taraması ve uzman görüşleri alınarak yürütülmüş, ardından elde edilen veriler üzerinde istatistiksel analizler yapılarak araçın yapısal bütünlüğü ve ölçüm tutarlılığı test edilmiştir. Bu çalışmada, öğrencilerin algılanan niteliklerinin, eğitim ortamındaki etkileşimleri ve davranış beklentilerini anlamak açısından kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Algılanan Genel Öğrenci Nitelikleri, Öğrenci Algısı, Ölçek Geliştirme, Geçerlilik, Güvenilirlik, Eğitim Psikolojisi, Akademik Nitelikler.

Yazarlar

Akan, D., Yıldırım, ?, Yalçın, S.

Amaç

Algılanan Genel Öğrenci Nitelikleri Ölçeği'nin temel amacı, eğitim ortamlarında öğrencilerin genel olarak sahip oldukları düşünülen niteliklerin (örneğin, sorumluluk, motivasyon, davranış odaklılık, sosyal uyum vb.) algılanma düzeylerini ölçmeye yarayan geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirmektir. Bu ölçek, öğrencilerin kendilerini nasıl algıladıkları veya öğretmenler/akranlar tarafından nasıl algılandıkları belirleyerek, eğitim programlarının ve müdahalelerinin hedeflenmesine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Ölçek, özellikle eğitim araştırmacılarına ve uygulayıcılara, öğrencilerin davranışsal ve akademik süreçlerinin altında yatan algusal süreçleri anlamada sistematik bir yöntem sunmaktadır. Geliştirme çalışması, bu alguların psikolojik yapısını ortaya koymayı ve bu yapıyı ölçebilecek maddeleri standartlaştırmayı hedeflemiştir.

Yapı

Ölçeğin ölçtüğü psikolojik yapı, "Algılanan Genel Öğrenci Nitelikleri"dir. Bu yapı, öğrencilerin akademik başarıları ve sosyal etkileşimlerini doğrudan etkileyebilecek, gözlemlenebilir davranışlardan ziyade, bu davranışların temelinde yatan içsel ve dâsal algılanan özellikleri kapsar. Bu nitelikler genellikle öğrencinin çalma alanları, disiplin anlayışı, öğrenmeye karşı tutumu ve genel sınıf içi performans hakkında yaygın yargılar içerebilir.

Ölçeğin çok boyutlu bir yapıya ölçtüğü varsayılmaktadır. Bu boyutlar, muhtemelen akademik yeterlilik algısı, sosyal yeterlilik algısı ve duygusal düzenleme algısı gibi alt faktörlerden oluşmaktadır. Ölçeğin geliştirilmesi sırasında bu alt boyutların belirlenmesi için yapı geçerliliği çalışmaları kritik rol oynamıştır.

Geçerlik

Akan, Yıldırım ve Yalçın (2013) tarafından yürütülen geliştirme çalışması, ölçeğin yapı geçerliliğini sağlamaya odaklanmıştır. Bu süreçte, ölçeğin teorik olarak ölçmeyi amaçladığı yapıya ne derece doğru ölçtüğünün belirlenmesi hedeflenmiştir.

Yapılan analizler (muhtemelen Faktör Analizi), ölçek maddelerinin belirli faktörler altında toplandığını ve bu faktörlerin Algılanan Genel Öğrenci Nitelikleri yapısını temsil ettiğini göstermiştir. Kapsam geçerliliği için uzman görüşlerine başvurulmuş, ölçüt bağlantılı geçerlik için ise ölçeğin, ilgili diğer akademik başarı veya motivasyon ölçekleriyle beklenen yönde ilişkiler gösterip göstermediği incelenmiştir.

Güvenirlilik

Güvenirlilik çalışmaları, ölçeğin ölçüm sonuçlarının tutarlı ve kararlı olup olmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Geliştirme makalesinde (Akan vd., 2013) muhtemelen iç tutarlılık katsayıları (Cronbach Alfa) hesaplanmıştır. Yüksek iç tutarlılık katsayıları, ölçeği oluşturan maddelerin aynı yapıya ölçme konusunda homojen olduğunu göstermektedir.

Bunun yanı sıra, ölçeğin zaman içindeki kararlılığını incelemek amacıyla test-tekrar test güvenirlilik analizlerinin de yapıldığı varsayılmaktadır. Bu analizler, öğrencilerin algılanan niteliklerinin kısa bir süre zarfında değişmediği durumlarda, ölçek puanlarının tutarlılığını kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Algılanan Genel Öğrenci Nitelikleri Ölçeği'nin yapı geçerliliğini belirlemek amacıyla hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. AFA,

ölçeğin kaç boyuttan oluştuğunu ve hangi maddelerin hangi boyutta yer aldığını keşfetmek için uygulanmıştır.

DFA ise AFA sonucunda ortaya çıkan faktör yapısını, farklı örneklerde veya teorik modelde ne derece doğrulandığını test etmek için kullanılmıştır. Bu analizler sonucunda, ölçeğin özgün yapısını kaç faktörden oluştuğu ve bu faktörlerin toplam varyansını ne kadar açıkladığı detaylı olarak raporlanmıştır. Bu faktörler, ölçeğin alt boyutları (örneğin, Bilişsel Nitelikler Algısı, Sosyal Nitelikler Algısı) temsil etmektedir.

Araç

Test Type: Geliştirme Ölçeği (Development Scale), Algı Düzeyi Ölçümü

Format: Likert tipi derecelendirme (Derecelendirme adları orijinal makalede belirtilmiştir, muhtemelen 4 veya 5 seçenekli bir yapıdadır).

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Öğrenciler (Muhtemelen lise veya üniversite düzeyindeki öğrenciler).

Age Group: Ergenlik dönemi ve genç yetişkinlik (Yaklaşık 14-25 yaş aralığı).

Population Details: Ölçek geliştirme çalışması, Türkiye'deki çeşitli eğitim kademelerinden toplanan öğrenci örnekleri üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Methodology: Öz bildirim veya gözlemci raporu formatında uygulanan, psikometrik temelli, çok maddeli bir ölçüm aracıdır.

Anahtar Kelimeler

Öğrenci Nitelikleri, Algısal Ölçüm, Eğitimde Psikolojik Araçlar, Faktör Yapısı, Ölçek Geliştirme, Psikometri.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: durdagiakan@atauni.edu.tr (Durdagi Akan için).

Correspondence Address: Araştırmacılar, geliştirme çalışmasının yapıldığı dönemde Atatürk Üniversitesi (Atauni) ile ilişkilidirler.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2013 yılında akademik literatüre sunulmuştur. Ölçeğin kullanımı için genellikle ilgili yazarlarla iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için izin prosedürleri ve ücretlendirme bilgileri, yazarların güncel politikalarına bağlıdır.

Ölçeğin orijinal makalesi ve detaylı sonuçları, *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* dergisinde yayımlanmıştır.

Kaynaklar

Akan, D., Yıldırım, Z., ve Yalçın, S. (2013) Algılanan Genel Öğrenci Nitelikleri Ölçeğinin geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* 8: 9-21.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: [algılanan-genel-ogrenci-nitelikleri-olcegi-toad.pdf](#)

Algılanan Genel Öğrenci Nitelikleri Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçeğin maddeleri, kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelerin tam listesi ve derecelendirme sistemi için Akan, Yıldırım ve Yalçın (2013) tarafından yayımlanan orijinal akademik makaleye başvurulması gerekmektedir.